

ERIPARIA

Kestääkö viiniä lipittelevä vaimo raivoraitista miestä kotonaan – ja toisinpäin? Kolme paria kertoo, kuinka he tulevat toimeen, vaikka arvostavat ihan eri asioita.

SUSANNA LEHMUSKOSKI kuvat SAMI KILPIÖ, RAMI MARJAMÄKI JA JANI MAHKONEN

LAURI ON ABSOLUTISTI, KRISTA RAKASTAA VIINIÄ

Kun Krista Vettenranta, 23, saa tilinpäätöksen tehtyä, hän nostaa jalat pöydälle ja kaataa itselleen lasillisen viiniä. Viini on Kristalle palkkio, ilo ja nautinto.

Puolisoaan Lauri Vettenrantaa, 24, Krista ei saa seurakseen. Lauri on joskus maistanut viiniä, ja maku jäi mieleen hikisukkamaisena.

Lauri on kolmannen polven absolutisti; hänen pappansa ja isänsäkin ovat aina olleet raittiita.

– Me ei kylläkään koskaan käytetä sanaa absolutisti eikä tehdä raittiudesta numeroa, saati että jalustalle noustaisiin. Me vaan emme juo. Meillä on suvussa sellainen miehenmalli, Lauri kertoo.

– Yläasteikäisenä kaverit alkoivat juoda. Minulle ei ollut mikään ongelma sanoa ei. Se, että olisin pöhnässä, ei tuo mitään lisäarvoa. Itsetuntoni on aina kestänyt selvinpäin olon.

Pariskunta tapasi toisensa neljä vuotta sitten kansanopistossa. Krista otti opiskelut tosissaan ja päättäisi tenttikirjoja huoneessaan. Viereisestä huoneesta kuului melua. Siellä elämöi ärsyttävä tyyppi.

– Lauri oli sellainen vilkkaampi tapaus, kuvailee Krista.

– Luulin häntä aluksi tyhmäksi, mutta pian huoma-

sin, että Lauri on järkevempi kuin miltä ensin vaikutti.

Pian pari alkoi seurustella, ja epäviihtyisä opiskelijasauntola vaihtui yhteiseen asuntoon. Seuraavaksi päätettiin hääpäivä, lähdettiin yhdessä opiskelemaan tradenomeiksi ja saatiin Helmi, joka täyttää pian kaksi.

Krista opiskeli vielä ekonomiksi, ja nyt hän on nyt yrittäjä, jolla on oma tilitoimisto. Omia kauppatieteiden opintojaan suorittava Lauri on hänellä töissä.

Jo opiskelija-asuntolassa Kristalla oli viinipulloteline. Nykyään hän kokeilee mielellään erilaisia viini-ruokayhdistelmiä. Punaviinejä Krista juo vain ruuan kanssa, valkoviinejä myös seurustelujuomina. Myös anoppi, eli Laurin äiti, maistelee mielellään viinejä Kristan kanssa.

Lauria se ei haittaa. Hän juo aterian kanssa limua, usein kokista.

Suhteen alkuaikoina pariskunta kävi baareissakin, mutta nyt pieni tytär on tehnyt heistä koti-ihmisiä. Joskus Krista kuitenkin toivoo, että

Laurikin joisi viiniä. Hyvää juomaa on sääli jättää happanemaan.

Muuten aviomiehen raittiudesta on Kristalle pelkkää hyötyä. Pikkujouluistakin Lauri ja Helmi-tytär tulivat hakemaan Kristaa autolla kotiin.

– Laurin raittius helpottaa minun täyteen pakattua yrittäjän arkeani.

”ME VAAN EMME JUO. MEILLÄ ON SUVUSSA SELLAISEN MIEHENMALLI.”

Krista ja Lauri Vettenranta tulevat toimeen, vaikka toiselle maistuu viini ja toiselle ei. ”Itsetuntoni on aina kestänyt selvinpäin olon”, Lauri sanoo.

**"SÄIKÄHDIN, ETTÄ
TULEEKOHAN TÄSTÄ
SUHTEESTA ENÄÄ
MITÄÄN."**

Janike ja Janne Juntusen suhdetta hiertää suhde yläkertaan. Jos Janne tulisi uskoon, Janike lukisi hänelle Raamattua ääneen.

God. bless this home

JANIKE RUKOILEE, JANNE RAKENTAA

Kuniisti remontoitussa rintamamies-
talossa asuu pariskunta, joka riitelee
harvoin. Joskus kuitenkin väitellään
siitä, pääseekö **Janne** taivaaseen.

-Minä olen tapakristitty. Kuulun
kirkkoon mutta en ajattele uskontoa
sen enempää. Uskon pääseväni taivaaseen, Janne
Juntunen, 34, sanoo.

Vaimo **Janike Juntunen**, 32, on on kuitenkin huo-
lissaan.

-Janne, Raamattu sanoo, että vain suun tunnus-
tuksella ihminen pelastuu ja pääsee taivaaseen. Kun
Jumala luo uuden taivaan ja uuden maan, niin kyllä
minä haluaisin, että olisit siellä mun kanssani, Janike
sanoo.

Hän toivoisi, että Janne tulisi uskoon.

-Kurjaa tilanteessamme on se, että uskonto ei näy
arjessa niin paljon kuin se näkyisi, jos Jannekin olisi
uskossa. Ehkä lausuttaisiin ruokarukous, ehkä luki-
sin ääneen Raamattua.

Asiasta ei kannata keskustella.

-On viisainta vain vetäytyä, ettei tule kinaa, Jan-
ne sanoo.

Mieluummin kannattaa puhua jostakin muusta.
Jostakin kivasta. Vaikka suunnitella talon remonttia.
Mitä tehdään sen jälkeen, kun portaikon kipsilevyt
on satu paikoilleen?

Janiken lapsuudenkoti on helluntailainen. Kun
pariskunta tapasi ollessaan 17- ja 19-vuotiaita, he eli-
vät tavallista parikymppisten elämää opiskeluineen
ja ravintolailtoineen. Mutta sitten kaikki muuttui:
ensimmäistä lasta yritettiin kolme vuotta, tuli kes-
kenmenoja ja Janike alkoi pelätä lapsettomuutta.

-Ne olivat raskaita vuosia. Hakeuduin takaisin
Jumalan helmoihin. Se tarkoitti vastausten etsimistä
ja lohdun saamista. Hyväksyin, että jos lapsettomuus
on Jumalan tahto, olkoon niin.

Vastukset tuntuivat löytyvän yhä useammin Raa-
matusta. Sitten syntyi esikoinen, nyt kahdeksanvuotias
Kiara. Janne oli kuitenkin epävarma ja pohti,
kuinka sopeutua uuteen Janikeen.

-Säikähdin, että tuleekohan tästä suhteesta enää
mitään, kun toinen muuttuu noin paljon. Mutta moni
asia onneksi pysyi, kuten Janiken huumorintaju, Jan-
ne kertoo.

Ajan mittaan Jannen pelko on väistynyt. Nyt per-
heessä on kolme lasta. Janike menee sunnuntaisin
helluntaiseurakunnan kokoontumisiin.

-Ja minä yritän täällä remontoida taloa samalla,
kun jahtaan ruuvimeisselinsä kanssa heiluvaa yksi-
vuotiasta, Janne sanoo.

Iltaisin makuuhuoneessa Janike lukee Raamattua
ja kysyy Jannelta, että lukisiko ääneen.

-Minä sanon, että mieluummin ei.

JASMIN ON VEGAANI, TONI NAUTTII PIHVISTÄ

Tunnelma saattaa kiristyä munahyllyllä. Kun bloggaaja **Jasmin Kauko**, 30, ja yrittäjä **Toni Kauko**, 30, ovat ruokaostoksilla, Toni haluaa ostaa tavallisia muniä. Jasmine tahtoo ostaa kolme kertaa kalliimpia luomumuniä.

Tahtojen taiston voittaa usein Jasmin: kotiin vie-dään luomumunat. Jasmine ei niitä kyllä itse edes syö, sillä hän on vegaani eikä käytä mitään eläinperäisiä tuotteita.

Toni taas on sekaani eli sekasyöjä, joka tykkää tehdä ja syödä ruokaa, jota hän kutsuu kunnon suomalaiseksi kotiruuksi: jauhelihakastiketta ja makaronilaatikkoa.

Jasmin ryhtyi vegaaniksi terveydellisistä syistä. Hänellä todettiin refluksitauti, jota hoidettiin leikkauksella. Toipumisaikana ruokailutottumukset menivät uusiksi. Esimerkiksi kalkkuna olisi sopinut uuteen ruokavalioon, mutta Jasmine oli jo päättänyt olla koskematta lihaan.

–Kun on lakannut syömästä lihaa, se alkaa näyttää erilaiselta kuin ennen. Raaka pihvi näyttää raadolta.

Jasmin arvostaa myös eettistä arvomaailmaa, jota vegaanius edustaa.

–Kun ei syö lihaa, ei tarvitse pohtia syökö kurjissa oloissa eläimen tehotuotetun eläimen lihaa.

Toni taas ei suostuisi vaihtamaan ruokavaliotaan. Hyvässä ravintolassa valmistettu pihvi mediumina on parasta, mitä hän tietää.

Yhteisellä illallisella Jasmin vilkaisee Tonin pihviä inhoten, mutta ei sano mitään; ravintolailtaa ei kannata pilata riitelyllä.

–Lihassa on ravintoaineita, joita ihminen tarvitsee. Jasminhan joutuu ottamaan B12-vitamiinia purkista,

koska ei syö lihaa. Käsittääkseni on myös näyttöä siitä, että ihminen on lihaa syömällä lihaa kehittynyt evoluutiossa tällaiseksi kuin nyt olemme, Toni mieltii.

Hänen mielestään maailmaa ei pelasteta lihasta kieltäytymällä.

–Sillä, syönkö minä lihaa vai en, ei ole vaikutusta maailman eläinten hyvinvointiin. Yhden ihmisen teoilla ei ole merkitystä. Siksi en rupeaisi eettisistä syistä vegaaniksi.

Jasmin valmistaa joka ilta perheelle vegaanisen illallisen, jonka on kelvattava myös Tonille.

–Tonilla oli vaikeuksia tottua vegaani-illallisiin, mutta tein selväksi, että en rupea tekemään kahta ruokaa. Jos ei kelpaa, voi olla syömättä, Jasmin kertoo.

–Chilitofupata maistuu hyvin, samoin tempehistä tehdyt aasialaiset ruuat, Toni sanoo.

Kun parin lapsi, nelivuotias **Minttu** kysyy, miksi äiti syö iltapalalla soijaleikkelettä ja isä meetvurstia, hänelle sanotaan, ettei äiti halua syödä eläintä tai että äidin vatsa ei kestä makkaraa. Ei sanota, että kos-

ka eläin on tapettu inhottavasti. Tarhassa Minttu syö sekaruokaa.

Jasmin tuntee vegaaneja, jotka eivät voisi asua sekasyöjän kanssa.

–Ymmärrän, että jos on ollut 15 vuotta vegaani, ei voi ottaa nurkkiinsa miestä, joka grillaa pihvejä. Mutta koska olen aikaisemmin syönyt lihaa, en voi laittaa lihansyöjäpuolisoani pihalle, Jasmin nauraa.

Jasmin ja Toni ovat olleet kymmenen vuotta naimisissa. Avioliitossa on ollut ylä- ja alamäkiä ja pariterapeutin vastaanotollakin on käyty. Se, että toinen on vegaani ja toinen sekaani, ei ole kuitenkaan kovin iso juttu, vain yksi asia elämässä.

–Siihen ei ole tarvittu terapiaa! ☺

”RAVINTOLA-ILLALLISTA EI KANNATA PILATA RIITELYLLÄ.”

Jasmin ja Toni Kaukon suhteessa vaimo päättää, mitä illalliseksi syödään. ”Jos vegaaniruoka ei kelpaa, voi olla syömättä”, Jasmin sanoo.

ITSEÄÄN VOI MUUTTA, TOISTA EI

ERILAISSUUS ei ole suhteen uhka, vaan se, miten erilaisuuteen suhtaudutaan, erikoispsykologi **Lotta Heiskanen** Väestöliiton parisuhdetiimistä sanoo.

VETÄVÄTKÖ VASTAKOHDAT TOISIAAN PUOLENSA?

”Tutustumisvaiheessa samanlaisuus vetää puoleensa, mutta niin kyllä vetää erilaisuuskin. Erilaisuudesta on paljon hyötyä. Jos toinen on esimerkiksi harkitseva päätöksenteossa ja toinen nopea käännteissään, pari parhaimmillaan tasapainottaa toisiaan.

MAHTUVATKO KAPITALISTI JA KOMMUNISTI PARISUHTEeseen?

”Liitot eivät kokemuksen mukaan hajoa näkemyseroihin, vaan tapaan, jolla niitä käsitellään. Suhteella on huono ennuste, jos erilaisuutta käsitellään hyökkäävästi, vetäytyen, vähätelevästi, halveksuvasti tai painostaen.”

MILLAISET EROT ELÄMÄNVALLINOISSA OVAT LIIAN SUURIA?

”Joskus ihmisillä on toisensa poissulkevia elämänunelmia, jotka ovat niin keskeisiä, että kompromissi on mahdoton. Vaikkapa se, että toinen haluaa lapsen ja toinen ei. Siitä seuraa vaikeuksia. Yleensä vaikeuksia tulee, jos toista painostetaan muuttumaan.”

ONKO TOISEN MUUTTUMINEN UHKA PITKÄLLE PARISUHTEELLE?

”Kyllä. Joskus ihmiset kasvavat erilleen eli huomaavat, että toinen ei enää ole se, jonka kanssa haluaa yhteiselämää jatkaa. Vaihtoehdot ovat, haluaako olla suhteessa vai ei. Vaihtoehto ei ole se, että puolison pitää muuttua. Vain itseään voi muuttaa.”

MILLÄ SANOILLA KANNUSTAISIT HYVÄKSYMÄÄN PUOLISON ERILAISET VALINNAT?

”Liiallinen samanlaisuus on tylsää. Harva ihminen haluaisi itsensä kanssa parisuhteeseen.”